

СЕКЦІЯ 12. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЧНИХ РЕЧОВИН

КОНТРОЛЬ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН У ПРОДУКТАХ БДЖІЛЬНИЦТВА

Адамчук Л.О.¹, Білоцерківець Т.І.², Михальська О.М.²

¹*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ,*

²*Українська лабораторія якості та безпеки продукції
АПК України, смт. Чабани*

Незважаючи на зниження вмісту шкідливих речовин у довкіллі, екологічна ситуація останнім часом у певних природних регіонах залишається несприятливою для виробництва безпечної продукції бджільництва. За цього виникає потреба у постійному контролі продукції бджільництва, щодо забруднення шкідливими речовинами. Контамінація (забруднення) меду, у більшості випадків, відбувається із зовнішнього середовища і переважно пов'язана з технологічними порушеннями. Найбільший вміст важких металів (свинець, кадмій та ін.) відзначають у прополісі, найменше – у меді. Важкі метали також накопичуються у стільниках. Основні положення щодо вимог, яким повинен відповідати мед для вільного пересування в межах внутрішнього ринку ЄС, встановлені Директивою Ради 2001/110/ЄС [1] відносно меду. За Директивою, серед токсичних елементів контролюють лише свинцю (1 мг/кг), та кадмій (0,1 мг/кг), а також антибіотики (окситетрациклін, хлорамфенікол, нітрофуран) і пестициди (амітраз, кумафос, циміазол).

На світовому ринку зростає інтерес до перги, як біологічно-активного продукту. А отже, є потреба переглянути норми, які регулюють безпеку цього продукту. У країнах Європейської Співдружності (за винятком Швейцарії) для перги не розроблені регламенти. В Україні вимоги до перги викладені у ДСТУ 7074:2009 [2], деякі лабораторії користуються Міждержавним стандартом ГОСТ 31776-2012 [3], прийнятим країнами СНГ. Радіонукліди нормуються в українських стандартах на мед, бджолине обніжжя, прополіс, бджолине маточне молочко та інших. В Україні при здійсненні діяльності, що пов'язана із контролем за вмістом радіонуклідів у продовольчій сировині керуються законами, постановами, ДСТУ та інших нормативними актами, які регламентують дозові навантаження населення та проведення радіаційно-дозиметричного контролю.

На тлі зростаючого антропотехнологічного впливу на навколишнє середовище, якість і безпека біологічно-активних продуктів бджільництва має вагоме значення. Актуалізується питання контролю продукції бджільництва щодо забруднення радіонуклідами, пестицидами, антибіотиками. Виникає потреба удосконалення існуючих нормативних документів щодо вмісту і методів контролю токсичних елементів у продукції бджільництва.

Література:

1. Anon., 2002. Council Directive of 32th December 2001 relating to honey, (2001/110/EC). Off. J. Eur. Communities, L 10: 47–52.
2. ДСТУ 7074:2009 Перга. Технічні умови. – [Чинний від 01-01-2011] – К.: Держспоживстандарт України, 2010.– 12 с.– (Національні стандарти України).
3. ГОСТ 31776-2012 Перга . Технические условия. – [от 01-07-2013] – М.: Стандартинформ, 2013.– 16 с.– (Межгосударственный стандарт).